

5 vragen aan Fatinha Ramos

Visueel kunstenaar en illustrator

FAQ

Tekst: Peter Thoelen

1 Waarom kwam je van Portugal naar specifiek België?

Door de liefde! Ik leerde mijn toenmalige vriend kennen aan de Kunsthogeschool van Porto. Ik werd gevraagd om naar België te komen. Inmiddels woon ik hier 20 jaar. Ik woon er nog steeds, want ik heb hier natuurlijk heel wat opgebouwd en veel vrienden.

2 Wat mis je het meest aan Portugal?

De zon natuurlijk. Maar ook het eten, de sfeer ... Eigenlijk mis ik veel uit mijn geboorteland. Het leven is er een stuk relaxter. In Vlaanderen is alles nogal strak geregeld. Zo moest ik gewoon worden dat de winkels om 18u sluiten en dat daar nauwelijks flexibiliteit in bestaat, maar in het algemeen heb ik best wel een positief oordeel over België. Nochtans zie ik me wel oud worden in Portugal.

3 Je tekent onder meer voor de New York Times. Ben je bewust politiek of maatschappelijk geëngageerd?

De New York Times contacteert me vooral omdat ze vinden dat ik intelligente, slimme illustraties kan maken. Ik slaag er blijkbaar in moeilijke thema's in beeld te brengen op een manier waarbij ik emoties bij mensen raak, bijvoorbeeld over mishandelde vrouwen. Dit jaar won ik de World Illustration Award met de tekening 'The other US epidemic' voor Scientific American, over zelfmoord in de VS. Dat soort gevoelige thema's komt vaak terug in mijn werk. Als ik een tekening uitwerk, moet ik er helemaal achter kunnen staan. Zo kan ik de mensen die met een probleem zitten ook een stem geven.

4 In een TED-talk zei je dat kunstenaars die hun kwetsbaarheid tonen het publiek ook hun eigen kwetsbaarheid laat voelen. Wie is zo'n kunstenaar volgens jou?

Dan denk ik in de eerste plaats aan Louise Bourgeois en aan Henri de Toulouse-Lautrec, die dezelfde aanpak had als ik. En natuurlijk vergelijken mensen mij vaak met Frida Kahlo, wiens werk helemaal draait rond haar fysieke en emotionele pijn, wat bij mij niet zozeer het geval is. Verder kijk ik graag naar Picasso, zoals velen. Ik geniet ook van alles wat surrealistische kunst is. Dat kan Magritte zijn, maar ook Bosch of Breughel. Mijn werk is in zekere mate ook surrealistisch. Ik tracht concepten en gevoelens op een universeel herkenbare manier in een tekening om te zetten.

5 Hoe kijk je naar het debat over migratie en migranten?

Velen doen alsof migratie een probleem van vandaag is, maar het heeft altijd bestaan, sinds het begin van de mensheid. Ikzelf ben ook een migrant, maar zit in een bevoorrechte situatie: ik kom van een rustig land aan in een welvarend land. Gewoon door het cultuur- en taalverschil was dat al een moeilijke aanpassing. Het moet echt heel erg zijn als je uit een oorlogs- of miseriegebied naar hier komt en overal op gesloten deuren en argwaan botst. Ik vind het vreselijk dat er zo negatief gekeken wordt naar migranten en vluchtelingen. Voor mij zijn ze allemaal welkom! Tenslotte zijn we toch allemaal kinderen van dezelfde planeet.

@Robbie Depuydt

Wie is Fatinha Ramos?

Fatinha Ramos woont als Portugese in Antwerpen. Ze wordt wereldwijd gevraagd als illustrator. Haar fantasierijke tekeningen met surreële elementen zijn te zien in kinder- en prentenboeken, affiches, postkaarten, de New York Times, Time, keramiek en op de werfdoeken van het Antwerpse stadhuis. De prijzen die ze in vele landen won met haar werk zijn intussen niet meer te tellen.

Fatinha lag in haar kindertijd en jeugd voortdurend in ziekenhuizen. Tekenen was haar uitweg uit de pijn en de verveling. Uit haar kwetsbaarheid haalde ze haar weerbaarheid en positivisme.